

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Ellilä, H.; Berglund, M.; Korhonen, J.; Kiseleva, A & Lahti, M. 2020. Mielenterveys- ja päihdetyön opetusta kehitetään Mongoliassa. Talk-verkkolehti, Taide 31.1.2020.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/hyve/mielenterveys-ja-paihde-tyon-opetusta-kehitetaan-mongoliassa/>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Ellilä, H.; Berglund, M.; Korhonen, J.; Kiseleva, A & Lahti, M. 2020. Mielenterveys- ja päihdetyön opetusta kehitetään Mongoliassa. Online Magazine Talk, Art 31.1.2020.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/hyve/mielenterveys-ja-paihde-tyon-opetusta-kehitetaan-mongoliassa/>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Heikki Ellilä

Yliopettaja, FT, Turun ammattikorkeakoulu

Mari Berglund

lehtori, koulutusvastaava, kättilötyön opettaja, Turun ammattikorkeakoulu, Terveys ja hyvinvointi

Joonas Korhonen

Lehtori, Turun ammattikorkeakoulu

Arina Kiseleva

Hankesuunnittelija, Turun ammattikorkeakoulu

Mari Lahti

Yliopettaja, tutkimusvastaava, Turun ammattikorkeakoulu

Mielenterveys- ja päihdetyön opetusta kehitetään Mongoliassa

Avainsanat: **kehittäminen, koulutus, mielenterveys**

Pinta-alaltaan valtavassa Mongoliassa asuu vain noin 3 miljoonaa asukasta. Heistä edelleen yli puolet asuu hyvin kaukana kaupungeista ja harjoittaa perinteisiä paimentolaisammattajeja.

Mielenterveyshäiriöt, erityisesti päihteiden väärinkäyttö, ovat yksi suurimmista kansanterveyteen liittyvistä ongelmista, tupakointi on hyvin yleistä ja erityisesti miesten elinajanodote on lyhyt. Mielenterveys- ja päihdehoitotyö on kaiken kaikkiaan hyvin aliresursoitu hoitotyön alue.

Juhlallinen vastaanotto yliopistolle, kuvassa hollantilainen kollega Roland van Sande.

Psykiatrista hoitoa ei ole kaikille saatavilla

Maassa on vain yksi psykiatrinen sairaala pääkaupunki Ulan Baataarissa, psykiatrista avohoitoa ei käytännössä ole. Psykkiset sairaudet aiheuttavat stigmatisoitumista, joka johtaa helposti syrjäytymiseen. Suurin osa psykiatrista hoitoa tarvitsevista ei saa minkäänlaista tarvitsemaansa apua.

"Mongoliassa mielenterveysongelmat muodostavat raskaan tautitaakan."

Psykiatrisessa sairaalassa hoito-olosuhteet ovat melko hyvät. Osastoilla on puhdasta, rauhallista ja potilaat voivat osallistua aktiviteetteihin, kuten askarteluun ja kuntosaliharjoitteluun. Lääkkeitä on saatavilla ja potilaisiin suhtaudutaan asiallisesti.

Lääkäreitä on potilasmäärään nähden verraten runsaasti, tosin koulutetun hoitohenkilöstön määrä on vähäinen. Suurin osa hoitajista on kouluttamatonta apuhenkilöstöä.

Kaiken kaikkiaan hoitokulttuuri on hyväntahtoista, potilaita pyritään huolehtimaan hyvin. Samanaikaisesti hoito on hyvin holhoavaa.

Paikallisen tv:n haastattelussa oikella projektissa työskentelevät Turun AMK:n Joonas Korhonen ja Arina Kiseleva.

Hoitoalan koulutus on opettajakeskeistä

Sairaanhoidajien ammattiprofili on melko alhainen ja järjestelmä on lääkärivetoinen. Hoitojärjestelmä on autoritääriinen ja hierakkinen, kuten koulutusjärjestelmäkin.

"Mongoliassa on yksi psykiatrinen sairaala, jossa hoito-olosuhteet ovat kelvolliset."

Hoitoalan koulutus on perinteistä opettajakeskeistä, jossa lääkärit toimivat luennoitsijoina. Käytännön harjoittelujaksolla opiskelijat ovat osa työvoimaa. Opetustiloissa opiskelijoilla on työasut päällään, naisopiskelijoiden kutreille on asetettu valkoiset hilkat, ja miehillä on leikkaussalimyyssä muistuttavat päähineet.

Erilaisia havaintovälineitä on käytössä runsaasti, tosin ne ovat melko vanhanaikaisia. Tietokoneita tai verkopedagogiikkaa ei opetuksessa käytetä. Mielenterveys- ja päihdetyön opiskelu rajoittuu kuuteentoista luentoon ja 3-4 päivän käytännön harjoitteluun.

Projektiväkeä menossa paikalliseen psykiatriseen sairaalaan.

Mongolialaisille sairaanhoidajille kehitetään jatkokoulutus

Moment-hankkeessa suunnitellaan ja toteutetaan sairaanhoidajille jatkokoulutusohjelma, jonka avulla parannetaan mongolialaisten sairaanhoidajien tietotaitoa mielenterveys- ja päihdehoitotyöstä.

Tarkemmat tavoitteet ovat

- 1) edistää hoitoalan opettajien opetustaitoja mielenterveystyön alueella
- 2) uudistaa opetustiloja ja -välineitä
- 3) kohentaa sairaanhoidajien klinisiä taitoja mielenterveys- ja päihdehoitotyössä
- 4) nostaa sairaanhoidajien yhteiskunnallista ja ammatillista statusta
- 5) synnyttää kansainvälisiä ammatillisia yhteyksiä niin opetuksen kuin hoitotyönkin alueella ja
- 6) vähentää mielenterveysongelmien aiheuttamaa stigmaa.

Hankkeessa toteutetaan neljään moduuliin jakautuva, mielenterveys- ja päihdehoitotyötä käsittelevä jatkokoulutusohjelma. Ensimmäiseen ohjelmaan valitaan 12 opiskelijaa.

Ohjelmaa kehitetään opiskelijoiden antaman palautteen perusteella. Mongolialaisille partnereille järjestetään tulevaisuudessa opintokäyntejä mielenterveyspalveluihin Suomessa, Hollannissa ja Englannissa.

Projektiväkeä ja psykiatrisen sairaalan henkilökuntaa ryhmäkuvassa.

Uuden jatkokoulutuksen työstäminen alkaa

Hankkeen aluksi kartoitettiin siihen osallistuvien korkeakoulujen mielenterveys- ja päihdehoitotyön oppimis- ja toteuttamissuunnitelmia sairaanhoitajakoulutuksen osalta. Suunnitelmista poimittiin sopivimmat aiheet ja toteuttamistavat, joita käytettäisiin hankkeessa työstettävässä jatkokoulutusohjelmassa.

"Hankkeessa kehitetään mielenterveys- ja päihdehoitotyön jatkokoulutusta sairaanhoitajille."

Jatkokoulutusohjelman sisältö ja käytettävät oppimismateriaalit suunnitellaan yhdessä kaikkien osallistuvien tahojen kesken. Lisäksi hankkeen aluksi arvioidaan hankkeeseen osallistuvien maiden hoitotyön standardeja ja poimitaan niistä käyttökelpoisimmat hankkeeseen.

Keväällä 2020 aloitetaan varsinaisesti uuden jatkokoulutuskokonaisuuden työstäminen.

Artikkelin yläkuva: Sairanhoitajakoulussa kaikki opiskelijat nousivat seisomaan vieraiden tullessa sisälle.

Moment-hanke

EU:n Capacity Building -ohjelmasta rahoituksensa saava kehittämishanke kestää 3 vuotta. Siihen osallistuvat seuraavat toimijat: Essex University Englannista, joka myös johtaa hanketta, sekä Turun AMK Suomesta ja Utrecht University of Applied Sciences Alankomaista.

Professori Fiona Nolan toimii hankkeen johtajana. Turun AMK:sta hankkeessa työskentelevät yliopettajat Mari Lahti ja Heikki Ellilä sekä lehtori Joonas Korhonen, koulutusvastaava Mari Berglund ja hankesuunnittelija Arina Kiseleva.

Mongolialaiset partnerimme ovat Mongolian kansallinen lääketieteellinen yliopisto, Enerelin lääketieteellinen instituutti sekä Etugen yliopisto. Liitännäispartnerit ovat Mongolian sairaanhoitajaliitto, South London and Maudsley NHS Foundation Trust, London South Bank University ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Suomesta.

Lue lisää [Mongolian Mental health Nurse Training -hankkeesta](#).

31.01.2020

